

Författare Karin Bredenberg Per-Gunnar Ottosson	Avd IT-avd./ARKIS	Datum 2007-11-07	Version 0.7	Sidor 11
Projekt Arkis 2				

EAD-EXPORT TILL ARKIS

Sammanfattning

Detta dokument beskriver hur formatet EAD (*Encoded Archival Context*) kan tillämpas som utbytesformat för svenska arkivbeskrivningar och förteckningar. För detta ändamål har xml-schemat RA_EAD.xsd tagits fram, som är särskilt anpassat för att underlätta import av data till Rikssarkivets arkivinformationssystem.

För anvisningar om xml-märkning av arkivbildarinformation enligt EAC (*Encoded Archival Context*), se <http://xml.ra.se/EAC/>

Ver.	Datum	Status	Distribution	Kommentar
0.1	2006-07-28	UTKAST	Internt	K B
0.2	2006-08-15	UTKAST	internt	P-G O
0.3	2006-08-18	UTKAST	Internt	K B
0.4	2006-09-11	UTKAST	Internt	K B
0.5	2006-09-13	UTKAST	http://xml.ra.se/EAD/	P-G O
0.6	2007-03-21	UTKAST	http://xml.ra.se/EAD/	Deklerationen för xmlns:xlink korrigerad
0.7	2007-11-07	UTKAST	http://xml.ra.se/EAD/	Uppdatering av länk till Dataelementkatalog1993.pdf

INNEHÅLL

1	Inledning	3
1.1	EAD-formatet	3
1.2	Riksarkivets tillämpning av EAD	3
2	Exportfilen	4
2.1	Konventioner	4
2.2	Grundstruktur för <ead>.....	4
2.3	Grundstruktur för samlingsdokument <eacgrp>	5
2.4	Metadata i <eadheader>.....	5
2.5	Arkivbeskrivningen <archdesc>	6
2.6	Elementet C.....	7
2.7	EAD: exempel	7
2.8	Beskrivning av EAD-post enligt RA_EAD.xsd	8
3	Förkortningar och kortreferenser	11

1 Inledning

EAD – *Encoded Archival Description* är ett dataformat för arkivbeskrivningar och arkivförteckningar. Formatet är fastställt i form av en DTD (dokumenttypsdefinition) och XML-scheman. För beskrivningar av arkivbildare (personer och organisationer) finns ett motsvarande format: EAC (*Encoded Archival Context*).

Syftet med Riksarkivets schema är att ge anvisningar och möjlighet till kontroll av arkivförteckning i EAD-format i första hand för datautbyte med Arkis (arkivinformationssystemet inom Statens arkiv). Det utgör också ett förslag till ett generellt utbytesformat att tillämpas av andra arkivsystem och förteckningsprogram för svenska arkiv.

Schemat är nu i första hand inriktade på de element som ingår i den internationella standarden ISAD(G) och för konventionella svenska arkivförteckningar enligt allmänna arkivschemat. Schemat testas fortlöpande inom Riksarkivets LDB-projekt för beskrivningar och leveranser av elektroniska arkivhandlingar. Det kommer att utvecklas vidare, när de nya arkivredovisningsprinciperna fastställs.

De begränsningar som schemat innehåller är dock inget hinder för att uteslutna element och attribut tillämpas för lokala behov.

EAD ska användas i kombination med arkivbildarbeskrivningar i EAC-format. Detta format tillämpas enligt det schema och de regler som utarbetats för NAD (Nationella Arkivatabas): se <http://xml.ra.se/EAC/>.

1.1 EAD-formatet

All dokumentation om den officiella versionen av EAD finns på <http://www.loc.gov/ead/ead.html>

EAD har hittills bara varit formulerad som en DTD (EAD Version 2002; se <http://www.loc.gov/ead/ead2002a.html>). Det finns dock förslag till XML scheman (W3C och RELAX NG), som har varit tillgängliga vid detta arbete. Beta-versionerna av dessa scheman är sedan den 8 sept. 2006 publicerade för test. Den officiella publiceringen är planerad till den 3 oktober 2006; se <http://www.loc.gov/ead/eadschema.html>.

1.2 Riksarkivets tillämpning av EAD

Med utgångspunkt från beta-versionen av W3C schemat för EAD har en svensk version framtagits:

http://xml.ra.se/EAD/RA_EAD.xsd

Detta schema skiljer sig ifrån den officiella versionen genom att

- vissa begränsningar har införts för att säkerställa konsekvens i arkivterminologin och att data kan läsas in i den centrala databasen, vilka beskrivs nedan;
- restriktioner på vilka element som kan användas har införts. Detta innebär att vissa element inte är tillgängliga i alla element;
- ingen annan formatering av text än kursiv, fetstil samt understrykning kan utföras i elementen;
- vissa attribut har fått fasta värden att välja mellan.

Denna tillämpning är även anpassad till det format som rekommenderades i Dataelementkatalogen för NAD 1993 (<http://xml.ra.se/EAC/Dataelementkatalog1993.pdf>), och därmed stöds konventionella volymförteckningar enligt allmänna arkivschemat. En konkordans mellan NAD-MARC-formatet och EAD ges i <http://xml.ra.se/EAD>.

Ett dokument som är validerat enligt RA_EAD.xsd är även giltigt enligt beta-versionen av EAD-schemat. I förhållande till den officiella dokumenttypsdefinitionen, EAD.dtd, är avvikelserna att stöd för namnrymden xlink saknas, vilket nu tillämpas för länkelementen. I beta-schemana har man ännu inte inkluderat det stöd för samlingsdokument med roten **<eacgrp>** som finns i dtd:n och som även tillämpas här.

2 Exportfilen

2.1 Konventioner

I mallarna och exemplen är text inom klammer [] markörer för värden som ska ersättas vid export. [- - -] är en markering för att element med innehåll har utelämnats.

2.2 Grundstruktur för <ead>

En arkivförteckning som levereras till ARKIS ska ha följande grundstruktur:

```
<?xml version="1.0" encoding="iso-8859-1"?>
<ead
  xmlns="http://xml.ra.se/EAD"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xmlns:xlink="http://xml.ra.se/xlink"
  xsi:schemaLocation="http://xml.ra.se/EAD http://xml.ra.se/EAD/RA_EAD.xsd">

  <eadheader
    audience="internal"
    countryencoding="iso3166-1">
    <eadid countrycode="SE" mainagencycode="[XX]"> [X] </eadid>
    <filedesc>
      <titlestmt>
        <titleproper>[X]</titleproper>
        <author>[X] [X]</author>
      </titlestmt>
    </filedesc>
  </eadheader>
  <archdesc level="[X]">
    [- - -]
    <dsc>
      <c level="[X]"> [- - -]
      <c level="[X]"> [- - -]
        <c level="[X]"> [- - -] </c>
        <c level="[X]"> [- - -] </c>
      </c>
    </c></dsc>
  </archdesc>
</ead>
```

ead/eadheader innehåller metadata rörande den exporterade filen och underlättar kontrollen vid manuell kontroll av en leverans.

ead/eadheader/eadid är till för att identifiera arkivfilen.

I **xmlns**-attributen identifieras den tillämpning av EAD som brukas för ARKIS.

ead/archdesc omfattar sedan de exporterade **ead**-posterna som beskrivs nedan.

2.3 Grundstruktur för samlingsdokument <eadgrp>

Vid samlad leverans av flera EAD-filer kan dessa samlas i en fil där huvudelementet är eadgrp. Sedan beskrivs respektive arkiv i taggen <ead> med samma utseende som om det skulle vara huvudelementet ead.

```
<?xml version="1.0" encoding="iso-8859-1"?>
<eadgrp xmlns="http://xml.ra.se/EAD" xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
xmlns:xlink="http://xml.ra.se/xlink" xsi:schemaLocation="http://xml.ra.se/EAD
http://xml.ra.se/EAD/RA_EAD.xsd">
  <eadheader audience="internal" countryencoding="iso3166-1">
    <eadid countrycode="SE" mainagencycode=" [XX] "> [X] </eadid>
    <filedesc>
      <titlestmt>
        <titleproper> [X] </titleproper>
        <author> [X] </author>
      </titlestmt>
    </filedesc>
    <revisiondesc>
      <change>
        <date> [YYYY-MM-DDThh:mmTZD] </date>
        <item> [X] </item>
      </change>
    </revisiondesc>
  </eadheader>
  <archdescgrp level=" [X] ">
    <ead> [ - - - ] </ead>
    <ead> [ - - - ] </ead>
  </archdescgrp>
</eadgrp>
```

2.4 Metadata i <eadheader>

I detta element ges metadata först för samlingsdokumentet som helhet och sedan specifika metadata för varje ingående ead-förteckning. För samlingsdokumentet anges datum och tidpunkt för exporten. vid maskingenererad export bör exakt tidpunkt anges enligt ISO 8601:

YYYY-MM-DDThh:mmTZD (t.ex. 1997-07-16T19:20+01:00), jfr <http://www.w3.org/TR/NOTE-datetime>.

För varje ingående ead-förteckningen anges sedan datum för senaste revision i samma element.

2.5 Arkivbeskrivningen <archdesc>

Elementet <archdesc> omfattar själva arkivbeskrivningen och förteckningen.

I elementet **ead/archdesc/did/origination** finns elementet ~name som får namnet **corpname**, **famname**, **name** eller **persname** beroende på om posten avser en institution, person eller släkt. I detta element sker hänvisningen till referenskoderna (**eac/eachader/eacid**) för auktoritetsposten med hjälp av attributet **authfilenumber**.

```
<archdesc level=" [X] ">
  <did>
    <abstract>[X]</abstract>
    <container type="box">[X]</container>
    <unitid countrycode="SE" repositorycode=" [XX] ">[Referenskod]</unitid>
    <unittitle>[X]</unittitle>
    <unitdate certainty=" [X] " type=" [X] ">[YYYY]--[YYYY]</unitdate>
    <physdesc>
      <extent unit=" [X] ">[X]</extent>
      [X]
    </physdesc>
    <physloc type=" [X] ">[X]</physloc>
    <origination label=" [X] ">
      <~name authfilenumber=" [X] " role=" [X] ">[X]</~name>
    </origination>
  </did>
  <accessrestrict type=" [X] ">
    <note><p>[X]</p></note>
  </accessrestrict>
  <accruals><p>[X]</p></accruals>
  <altformavail><p>[X]</p></altformavail>
  <arrangement><p>[X]</p></arrangement>
  <bibliography>
    <bibref xlink:href=" [X] " xlink:role=" [X] ">
      <title>[X]</title>
    </bibref>
  </bibliography>
  <custodhist><p>[X]</p></custodhist>
  <controlaccess>
    <persname>[NN]</persname>
    <subject>[NN]</subject>
  </controlaccess>
  <odd><p>[X]</p></odd>
  <otherfindaid>
    <extref xlink:role=" [X] " xlink:href=" [X] ">
      <title>[X]</title>
    </extref>
  </otherfindaid>
  <processinfo><p>[X]</p></processinfo>
  <relatedmaterial>
    <archref xlink:href=" [X] ">
      <title>[X]</title>
      <unitid>[X]</unitid>
    </archref>
  </relatedmaterial>
  <scopecontent><p>[X]</p></scopecontent>
  <userrestrict type=" [X] "><note><p>[X]</p></note>
  </userrestrict>
  <dao xlink:href=" [X] " xlink:role=" [X] ">
    <daodesc><p>[X]</p></daodesc></dao>
  <dsc>
    <c level=" [X] "> [ - - - ]
      <c level=" [X] "> [ - - - ]
        <c level=" [X] "> [ - - - ] </c>
        <c level=" [X] "> [ - - - ] </c>
      </c>
    </c>
  </dsc>
</archdesc>
```

2.6 Elementet <c>

I elementet c kan samma element som finns i archdesc förekomma samt att det kan förekomma flera element av typen c. Elementet c beskriver alla underordnade arkivenheter såsom delarkiv, serier, dossier och akter, vilket anges i attributet level i internationell terminologi. I konventionella svenska arkivförteckningar är volymen en nivå, vilket anges med attributet otherlevel.

```
<dsc>
  <c level="[X]">
    [ - - - ]
    <did>[ - - -]</did>
    <appraisal>
      <p>[X]</p>
    </appraisal>
    [ - - - ]
    <c level="[X]">
      <did>[ - - -]</did>
      <c level="[X]">
        [ - - - ]
        <did>[ - - -]</did>
        <appraisal>
          <p>[X]</p>
        </appraisal>
        [ - - - ]
      </c>
    </c>
    <c level="[X]">
      [ - - - ]
      <did>[ - - -]</did>
      <appraisal>
        <p>[X]</p>
      </appraisal>
      [ - - - ]
    </c>
  </c>
</dsc>
```

2.7 EAD: exempel

Volymförteckning:

Bearbetat utdrag ur RA-förteckning http://xml.ra.se/EAD/SE_RA_730064x.xml

ATT GÖRA:

Samlingsdokument med dossierer

2.8 Beskrivning av EAD-post enligt RA_EAD.xsd

I nedanstående beskrivning av de element och attribut som tillämpas i NAD upptas element både för institutioner och för personer.

ELEMENT OCH ATTRIBUT	BETYDELSE	REGEL
<ead>		
<eadheader audience="internal" countryencoding="iso3166-1">	Postens metadata	
<eadid countrycode="SE" mainagencycode="[XX]"> > [999]</eadid>	Referenskod Landskod Kod Lokal referenskod	Ange i: <i>countrycode</i> , landskoden SE för Sverige <i>mainagencycode</i> , text Elementetsvärdet ska vara det lokala systemets unika och fasta identitetsbeteckning.
<filedesc> <titlestmt> <titleproper>[X]</titleproper> <author>[X]</author> </titlestmt> </filedesc>		
<revisiondesc> <change> <date>[XXXX]-[XX]-[XX]</date> <item> [X] </item> </change> </revisiondesc>		
</eadheader>		
<archdesc level="[X]">	Arkivbeskrivning, vilket även inkluderar förteckningen	Obligatoriskt. Fasta värden för attributet <i>level</i> : <ul style="list-style-type: none"> • fons • subfons • series • subseries • file • item • otherlevel När <i>level</i> ="otherlevel", använd attributet <i>otherlevel</i> med värdena: <ul style="list-style-type: none"> • volym • karta • mikrofilm
<did>		
<abstract> [X] </abstract>	Sammanfattning av arkivets innehåll	
<container type="box"> [X] </container>	Numrering av förvaringsmedel	Ange värdet box för arkivbox(arkivkartong) eller folder för aktomslag i attributet <i>type</i> . Detta element behöver inte tillämpas när volymen utgör en förteckningsnivå.
<unitid countrycode="SE" repositorycode="[XX]"> [Referenskod] </unitid>	Referenskod	
<unittitle> [X] </unittitle>	Titel, d.v.s. arkivets namn, serierubrik, titel på dossier eller dokument	
<unitdate certainty="[X]" type="[X]"> [YYYY]--[YYYY] </unitdate>	Tidsomfång	Attributet <i>type</i> har fasta värden: inclusive för äldsta-yngsta handling resp. bulk för huvudsaklig tid.
<physdesc> <extent unit="[X]">[X]</extent> [X] </physdesc>	Omfång	Elementvärdet ska vara ett tal och enheten anges i attributet unit . Fasta värden: <ul style="list-style-type: none"> • hyllm. (hyllmeter) • vol. (volym) • fasc. (fasciklar, aktomslag) • blad (blad i akt eller dokument) • sid. (sida/sidor i paginerat dokument, tryckt verk)

ELEMENT OCH ATTRIBUT	BETYDELSE	REGEL
		<ul style="list-style-type: none"> styck (exemplar av exempelvis fotografier)
<pre><physloc type="[X]"> [X] </physloc></pre>		<p>För attributet type finns de fasta värdena:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ja Nej Delvis
<pre><origination label="[X]"> <-name authfilenumber="[X] role="[X]"> [X] </corpname> </origination></pre>	Arkivbildare	<p>Attributet <i>label</i> ska ha värdet creator för arkivbildare. I attributet <i>role</i> anges arkivbildare för huvudarkivbildaren och ingående arkivbildare i de fall flera förekommer och ~namn-elementet upprepas inom <i>origination</i>.</p>
<pre></did></pre>		
<pre><accessrestrict type="[X]"> <note><p>[X]</p></note> </accessrestrict></pre>	Inskränkningar i materialets tillgänglighet	<p>För attributet type finns de fasta värdena:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ja Nej Delvis Okänt
<pre><accruals> <p>[X]</p> </accruals></pre>	Tillväxt. Information om tillkommande arkivmaterial.	
<pre><altformavail> <p>[X]</p> </altformavail></pre>	Förekomst och placering av kopior eller original, i de fall beskrivning avser kopior.	
<pre><appraisal> <p>[X]</p> </appraisal></pre>	Information om vidtagen eller planerad gallring.	
<pre><arrangement> <p>[X]</p> </arrangement></pre>	Information om arkivenhetens interna strukturer, ordning eller klassifikationssystem.	
<pre><bibliography> <bibref xlink:href="[X]" xlink:role="[X]"> <title>[X]</title>[X] </bibref> </bibliography></pre>	Hänvisning till publicerade dokument	<p>ifråga om elektroniska publikationer ska säkvväg anges i attributet href. För attributet <i>xlink:href</i> anges namnet på fil eller länk. För attributet <i>xlink:role</i> anges bibref som värde.</p>
<pre><controlaccess> <persname>[NN]</persname> <subject>[NN]</subject> </controlaccess></pre>		
<pre><custodhist> <p>[X]</p> </custodhist></pre>	Arkivhistorik	
<pre><odd type="allmanm"> <p>[X]</p> </odd></pre>	Allmän anmärkning	
<pre><otherfindaid> <extref [- - -] </extref> </otherfindaid></pre>	Andra sökmedel	
<pre><extref xlink:role="[X]" xlink:href="[X]"> <title>[X]</title> [X] </extref></pre>	Hänvisning och länk till arkivobjekt i digital form.	<p>För attributet <i>xlink:href</i> anges namnet på fil eller länk. För attributet <i>xlink:role</i> anges extref som värde.</p>
<pre><processinfo> <p>[X]</p> </processinfo></pre>	Information om ordnings- och förteckningsarbeten.	
<pre><relatedmaterial> <archref [- - -] </archref> </relatedmaterial></pre>	Hänvisning till annat arkivmaterial	
<pre><archref xlink:href="[X]"> <title>[X]</title> <unitid>[X]</unitid> [X] </archref></pre>	Arkivreferens	<p>För attributet <i>xlink:href</i> anges namnet på fil eller länk.</p>
<pre><scopecontent> <p>[X]</p> </scopecontent></pre>	Innehåll	
<pre><userrestrict type="[X]"> <note><p>[X]</p></note> </userrestrict></pre>	Restriktioner i användning av materialet p.g.a. upphovsrätt	<p>För attributet type finns de fasta värdena:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ja Nej Delvis Okänt
<pre><dao xlink:href="[X]" xlink:role="[X]"> <daodesc [- - -] </daodesc></pre>	Länk till digitala arkivobjekt	<p>För attributet <i>xlink:href</i> anges namnet på fil eller länk. För attributet <i>xlink:role</i> anges</p>

ELEMENT OCH ATTRIBUT	BETYDELSE	REGEL
</dao>		dao som värde.
<daodesc> <p>[X]</p> </daodesc>	Beskrivning av digitala arkivobjekt	
<dsc> <c> [- - -] </c> </dsc>	Beskrivning av underordnade enheter	
<c level="[X]"> <did> [- - -] </did> [- - -] <appraisal> [- - -] </appraisal> <c level="[X]"> [- - -] <c level="[X]"> [- - -] </c> <c level="[X]"> [- - -] </c> </c> </c>	Beskrivning av komponenter	Obligatoriskt. Fasta värden för attributet <i>level</i> , som archdesc ovan.
</dsc>		
</archdesc>		
</ead>		

3 Förkortningar och kortreferenser

ARKIS	Arkivinformationssystemet för Statens arkiv	http://www.ra.se/ra/arkis2.html
EAC	Encoded Archival Context	http://jefferson.village.virginia.edu/eac/
EAD	Encoded Archival Description	http://www.loc.gov/ead/
ISAAR(CPF)	International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families	http://www.ica.org/biblio.php?pdocid=144
ISAD(G)	General International Standard Archival Description	http://www.ica.org/biblio.php?pdocid=1
MARC-AMC	MARC Format for Archival and Manuscript Control	Weber, Lisa B. "Record Formatting: MARC AMC." <i>Describing Archival Materials: The Use of the MARC AMC Format</i> , edited by Richard P. Smiraglia, 117-143. New York: Haworth Press, 1990.
NAD	Nationell arkivdatabas för Sverige	http://www.nad.ra.se/